

Bara en enda droppe.

Af

Aina.

Helsingfors,
Finska Litteratursällskapet's tryckeri,
1904.

Pris: 15 penni.

Bara en enda droppe.

Af

Aina.

Helsingfors,

Finska Litteraturförläggarens tryckeri,

1904.

Bara en enda droppe.

— Sätt kaffepannan på, mor, Vindilä Mattias kommer hit, han som hjälpte oss i våras med utsädeshafran. —

Torpar Andersson riktigt drog efter andan, så fort hade han skyndat in från backen, der han såg den främmandes raske häft närma sig stugan. Några minuter derefter stampade också gästen snön af fötterna i farstun.

— Goddag härinne! — Goddag, tackar så mycket. —

— Var god och stig fram. — Mattias tog plats i gungstolen och far satte sig på bänken nära bordet medan värdinnan sysslade i spiseln med sin rykande panna. Snart var kaffet färdigt och hon satte brickan med kopparna på bordet, tog glassockerskålen från hyllan och fyllde på gräddsnäcken.

Nu reste far på sig och gick till skåpet, derur han sökte fram en flaska som han nästan litet stolt ställde på brickan. Han, Andersson, skulle visa Vindilä Mattias att en torpare nog var sådan karl, att han alltid hade starkt i huset, att bjuda sina främmande. Skämtsamt skjöt han mors gräddsnipa åt sidan: — Vi ha ett strå hvasfave grädde — skratade han och slog bränvin i kopparna medan gästen smålog tillbaka och begärligt söp in doften, som uppsteg när det varma kaffet hölldes uppå. Långe sutto männen sedan pratande wid de påfyllda kopparna och när Vindilä Mattias äntligen steg upp för att begifva sig bort, var han ganska röd i ansiktet.

Far hade också blifwit så owanligt högljudd att lill-slickan i waggan wakenade och började skrifa. Stackars litten, hon hade flere dagar warit kinkig för tänder och slutligen somnat af trötthet och så måste hon nu waken igen till gråten. — Så, så, barnet mitt, inte mente pappa illa, fast han ropte så högt — jollrade modren medan hon tog upp slickan och började wysa henne på armarna.

Wården sjelf hade emellertid följt den resande ut. När han kom in tillbaka frågade hustrun: — Du har wäl bandat mjölkstäfwan, som jag bad, så att jag kan gå att mjölka? —

Andersson swor till: — Swem skulle här hinna med allt arbete som finnes att göra. —

Mor såg häpen på honom: — Swad skall jag då mjölka i — undrade hon.

— Du feyar också jemt och samt med ditt, håll munnen engång och låt folk wara i fred. —

— Inte har jag ju sagt ett ondt ord — beflagade sig hustrun. Nu började barnet skrifa än häftigare.

— Kan du inte få ungen att tiga, så skall jag lära henne jag, röt den uppretade mannen och nu först förstod mor hur det war fatt. Far tålte inte en enda droppe starkt och han, som eljest war så saktlig, blef genast, då han fått smaka af den sorten, häftig och ondsint. Med tårar i ögonen satte hon barnet i waggan och fick det småningom till sömns.

Andersson åter satt liksom skamsen kvar på bänken och rökte sin pipa. Bäst det war blef han så sömnig att han nuckade till och då hustrun gick ut efter wed, kastade han sig på sängen och somnade som en stock. För mor blef det deremot en lång wakenatt, lill-slickan kinkade ända till mot morgonen och då war det likwäl att stiga upp som wanligt för att koka kaffe.

Far som låg waken erbjöd sig då att wagga barnet, han war nog ångerköpt för gårdagen fast han ingenting

sade. Bränvinsflaskan stod ännu kvar på bordet, ingen hade i går kommit ihåg att ställa undan den. När wärdinnan igen satte fram kaffekopparna skjöt hon litet hårdt buteljen åt bordskanten.

— *Aj då* — sade mannen — du hade kunnat fälla den i golfwet. —

— Stor skada skulle det inte varit — svarade hon — så ledsamt som här war i går.

— Nåh inte kan man skylla det på den der bränvinsdroppen — far satt med nedslagna ögon — skulle inte en karl tåla så litet, men när du kexade och slickan skrek, tog det på humöret förstår du. —

— *Vindilä Mattias* såg nog också bra rödmosig ut då han for — menade mor.

Far skrattade: — *Tror* du inte han druckit mer än en kaffepunsch i sina dagar.

— Jo det lär han minsann ha gjort, därför ha de också skuld på den nya byggningen, fast han är en så duktig arbetare. —

— Och hjälpsam äfwen — inföll mannen — det war hyggligt gjordt att han skaffade hafra åt mig i våras, då han wistte jag war utan och det fast jag inte genast hade pengar att betala med. —

— Ja nog war det ju bestedtligt. —

— Och så unnade du honom inte ens en kaffepunsch till beswärslön! —

— *Ah*, jag skulle gerna trakterat med en hel panna kaffe — förswarade sig wärdinnan.

— *Swad* skulle en reel karl tycka om bara simpla kaffet — sade *Undersson* litet högre — inte tåkes man bjuda sådant håller och så dålig will jag inte vara. —

Wärdinnan skakade på hufwudet: — Till slut är det bara såfänga alltihop — menade hon.

Just när de ättit middag öppnades dörren och gamla *Wiskströmskan* från *Syrkbyn* steg in: *Goddag* här.

— Goddag, goddag — nickade Andersson från bordet och mor satte fram en stol, båda visste de att när Wikströmskan war i rörelse skulle man snart få höra någon märkeligare nyhet. Efter en stunds tystnad och sedan gumman fått sticlstrumpan i gång började hon också: — Nåh, Vindilä Mattias som bröt benet af sig i måndags! —

— I måndags — ropade nästan på engång torparen och hans hustru, ty det war just om måndagen han varit inne hos dem.

— Ja, om kvällen då han for hem från Dyrkbyn började hästen skena och kastade honom ur slädan, så att han föll mot broledstängen och bröt lårbenet tvärt af.

— Herre Gud, så rysligt — suckade Anderssonskan.

— Ja ja — menade gumman — nog lär han nu ha wärk och wända och halt blir han säkert för hela sin tid, men jag sade alltid att det skulle så gå. — Wikströmskan knep ihop läpparna och såg klof ut.

— Hur så då? — frågte Andersson litet motwilligt.

— Jag menar för hans drickandes skull! —

— Ja, men Vindilä Mattias är ingen supare, förswarade Andersson.

— Nej, inte dricker han hemma i ensamheten — swarade Wikströmskan, — men när han far på socknen i sina många bestyr — hjälpsam som han nog är — och någon då bjuder honom fast bara en enda droppe starkt, så började han resa ur gård i gård för att få mer af waran. Se, han får smaken på det — gumman log småslugt — och det är just knuten det. Hästarna de äro kloka djur de, bara de känna på andedräkten att köraren fått sig en tår på tand, bli de som galna. Så war det nu också med Vindiläs ungdomfåla, den lär redan i Dyrkbyn varit swår och wärre blef det på vägen.

Det är inte heller en gång och två som Vindilä wärddinnan varit bekymrad för den orsakens skull, — slutade gum-

man — men nu får jag lof att gå igen, jag skall ännu wika in här hos grannas och höra efter spånad. —

Man och hustru sutto länge tysta sedan hon gått: — Tänkt att det just war hos oss som Mattias skulle få smaken på starkwarorna — sade mor sorgjet.

— Ah, men det war ju så litet — swarade far smätt darrande på rösten.

— Ja, den der smulan war för mycket i alla fall — sade hustrun stilla.

Andra dagen kom grannas mor och helsade på med warnbröd, som hon just tagit ur ugnen. Anderssonskan war ensam hemma och satt med sorgsna tankar i waggan och hade lill-slickan på knäet.

— Du ser så bekymrad ut — sade den främmande wänligt — hwad är det som tynger på dig? —

Först tveklade hustrun att tala, men när hon tänkte på hur gamla bekanta de två woro och hur ofta Zina, som war så förståndig och snäll, tröstat och hjälpt henne när hon varit i någon nöd, så berättade hon allt som låg henne på hjertat.

— Ser du, det är nu det, att Mattias hos oss skulle få smaken på drickandet, som mest grämer mig — slutade hon — ja den der lilla droppen bränwin, hur mycken skada gjorde den inte den här gången. Janne blef hästigt och ond, stäfswan olagad, jag sjelf otålig och slickan skrikig hela natten, att inte tala om Lindilä olyckan. —

— Ja, nog war det mycket i ett tag — medgaf Zina deltagande.

Anderssonskan snyttade: — Och sådant kan hända många gånger än, sålänge Janne enwisas att alltid ha bränwin hemma för att bjuda om någon gör en liten handräckning åt honom.

Zina funderade en stund: — Zute är det underligt om du förjer — sade hon slutligen — jag har nu alltid haft sådant hat till det bränwinet, men det är wäl ingrodt

i mig ända från barndomen, ty jag smakade aldrig en droppe och ifrade på allt sätt för nykterheten. —

— Annorlunda var det i mitt hem — svarade Anderssonen — nog har jag sett flaskan i bruk så långt jag kan minnas. —

— Ja då du var så van vid det, tyckte du inte heller det var orätt eller underligt, när Janne skötte om buteljen sedan ni gifte er. —

Den andra nickade bifall: — Nog var det ju så att jag inte fäste mig stort vid det i början, men småningom har jag lärt mig annat, och nu hatar jag allt starkt ehvad namn det hafva må. —

— Jag skall tala om hur det skedde hos oss första gången vi skulle ha jag och morbrors hos oss, julen efter bröllopet — sade Tina. — Lördagsaftonen när jag tog warmbrödet ur ugnen sökte Kalle efter sin mössa och skulle gå ut: — Svart bär det nu af — sporde jag. — Ah, jag tänkte bara sticka mig in till Backas mor och låna litet bränvin, vi ha ju inte hemma till en kaffepunsch engång, fast det är jul. — Nej, nej, Kalle, sade jag, gå inte den vägen, den är orätt. — Han såg förundrad på mig. — Huru så då? — Backas mor har alltid hemma och lånar åt hvar och en som behöfver. —

— Ja det lånet, inte är jag så dum att jag ej skulle förstå att det betyder lönnkrögeri i smått. —

— Jy så fult namn du sätter på det. —

— Fult eller wackert så är det sannt i alla fall — sade jag ifrigt — den som går till Backas mor i sådant ärende narrar henne att henciligen bryta mot både Guds och menniskors bud förstår du ju. —

Kalle blef fundersam. — Nog kan du ha rätt på ditt wis fast jag inte tänkt på det hittills — menade han.

— Svad göra ni med starkvaror — sade jag — godt bröd, potatislåda, sötsoppa och pannkaka har jag till

middag och efteråt skall jag koka ett kaffe, som du aldrig druckit maken till. —

Han började skratta: — Jo du hittar på du och för min del kan jag gerna vara utan bränvin, som jag aldrig haft smak för, men måne inte din morbror och kusin Emil hålla mig för en usel karl, om jag inte kan bjuda på en måltidsup? —

— Hvad bryr du dig om deras dom, far gillar dig åtminstone och jag för min del tackar Gud att du inte tycker om starka drycker. En del karlar bli så underliga bara de få en enda droppe, de föra oljud så att man kan bli rädd, svära och misshandla kreaturen. Man skäms riktigt att se sina bekanta uppsöra sig så. —

— Jag tål inte heller mycket — menade Kalle och såg flat ut.

— Ja några bli lustiga och då börja de sladdra på målföret och prata bara tokerier. —

— Om jag skulle bära mig åt på det wiset, så skulle jag bestämdt inte kunna se dig i ögonen dagen efteråt — sade nu Kalle och småskrattade litet — nog är det sannt att bränvinet tager bort förståndet. —

— Och gör af menniskan ett kräk — svarade jag — deraf kan man se huru stor synd den dryckenskapen är. —

— Nåh, så låta wi bränvinet vara då — menade Kalle och jag blef så glad att hjertat riktigt hoppade i bröstet på mig och aldrig har den frågan mera varit på tal i vårt hem, men inte tycker jag Kalle är mindre ansedd för det! —

— Nej, tvärtom — sade Anderssonskan — alla säga de att han är en så bra och ordentlig karl och när kommunalen will ha någon förtroendeman blir han ju alltid vald. —

Sina smålog litet stolt på mannens vägnar: — Försöt du om du skulle få far här till det samma att aldrig ha något starkt i huset — föreslog hon.

— Janne är mera enwis af sig så saktmodig han än ser ut — sade Anderssonskan suckande. —

— Ja då är det bara en sak du kan göra: bed Gud af allt ditt hjerta — sade Zina med tårfulla ögon.

Om kvällen kom Andersson hem mycket tyst och allvarsam och först när han ätit och lill-slickan somnat började han lätta sitt hjerta för hustrun.

— Jag var på Vindlä i dag och såg efter Mattias — sade han.

— Nåh, hur var det med honom? —

— Illa bara, der låg han orörlig i sängen och nog lär det räcka menade wärdinnan, doktorn hade också sagt att utan kryckor kan han aldrig mer röra sig. —

— Då fick han nog en allvarsam warning! —

Tänker du det? Ahnej, nog satt gamle Adam uti honom ännu. Så fort jag kom skulle det vara kaffepunsch, men jag sade ifrån den här gången. Just förut hade gårds-husbonden varit inne hos honom och jag kände på lukten hwad för traktat som bestått. Bara han får en droppe skall han ha mer — sade ju Wikströmiskan i sist. — Så gick jag i stallet och såg på unga hästen som han i syllan farit så illa med; den hade stupat och war ännu blodig om knäna, jag undrar ej på att den skenade och aldrig blir den bra, det är min tro. —

Hustrun nickade: — Och alltsammans för den der enda droppen Mattias fick här — sade hon sorgset.

— Ja — swarade mannen och rätade upp sig, — men det skall också bli den sista droppen någon blir bjuden på här i huset. —

— Amen — hwiskade mor med hopknäppta händer, men innerst i hjertat tackade hon Gud som gifwit henne så snar bönhörelse och när hon såg på mannen tänkte hon, att vår Herre har så många underliga sätt att leda oss menniskor in på rätt väg.

Aina.

